

POSTANOWIENIE
O ODMOWIE WSZCZĘCIA ŚLEDZTWA

Warszawa, dnia 31 stycznia 2017 r.

Dariusz Korneluk – prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie, po rozpoznaniu zawiadomienia Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Przeciwdziałania Elektroskażeniom „Prawo do życia” z siedzibą w Rzeszowie z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie o czyn z art. 231 § 1 k.k.,

- na podstawie art. 305 § 1 i 3 k.p.k., art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

postanowił:

odmówić wszczęcia śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązków w dniu 10 listopada 2016 r. w Warszawie przez funkcjonariusza publicznego – urzędnika Głównego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w związku z wydaniem decyzji nr DON.7200.363.2016.MM z dnia 10 listopada 2016 r., czym w/wym. działał na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

- na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

UZASADNIENIE

Do tutejszej Prokuratury wpłynęło pismo Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Przeciwdziałania Elektroskażeniom „Prawo do życia” z siedzibą w Rzeszowie (dalej: Stowarzyszenie), w którym wymieniona organizacja zawiadamia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez funkcjonariusza publicznego – urzędnika Głównego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w związku z wydaniem decyzji nr DON.7200.363.2016.MM z dnia 10 listopada 2016 r. Stowarzyszenie wskazało, że decyzja ta została wydana bezprawnie, gdyż zostało w niej zajęte stanowisko merytoryczne bez posiadania i przejrzenia jakiegokolwiek

dokumentacji uwzględniającej stan faktyczny sprawy istniejący w dniu podejmowania rozstrzygnięcia. W ocenie zawiadamiających takie działanie podejmowane jest na szkodę interesu publicznego, powodując nieodwracalne i szkodliwe zmiany w systemie naturalnym.

Rozpoznając powyższe zawiadomienie należało zważyć, co następuje:

Czyn zabroniony określony w art. 231 § 1 k.k. polegający na przekroczeniu uprawnień wymaga wykazania, że podjęte przez sprawcę zachowanie nie wchodziło w zakres jego kompetencji, ale równocześnie także wskazania na powiązanie formalne lub merytoryczne z tymi kompetencjami. Przekroczenie uprawnień może także polegać na podjęciu działania wprawdzie w ramach kompetencji, lecz niezgodnie z prawnymi warunkami podjętej przez funkcjonariusza publicznego czynności. Pamiętać trzeba, że samo przekroczenie uprawnień albo niedopełnienie obowiązków nie realizuje jeszcze znamion typu czynu zabronionego (wyrok SN z 25 listopada 1974 r., II KR 177/74; postanowienie SN z 25 lutego 2003 r., WK 3/03, OSNKW 2003, nr 5-6, poz. 53). Konieczne jest nadto działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Interes publiczny to m.in. korzyść, pożytek ogółu obywateli, pewnych grup społecznych, interesy zrzeszeń prawa publicznego, władz i urzędów państwowych i samorządowych.

Działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego zachodzi wtedy, gdy z zachowania się funkcjonariusza publicznego (działania lub zaniechania) może powstać szkoda w chronionym prawnie dobru publicznym lub prywatnym. Nadmienić należy, że szkoda, która może powstać w wyniku zachowania się funkcjonariusza publicznego, nie musi być natury materialnej. Dotyczyć może sfery moralnej, prestiżu pokrzywdzonego, interesów rodzinnych, warunków życiowych. Przy czym, jak zauważono na wstępie, działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego ma wiązać się z przekroczeniem uprawnień lub niedopełnieniem obowiązków funkcjonariusza publicznego. Samo przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków, nie stanowiące działania na szkodę interesu publicznego lub prywatnego może stanowić jedynie podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Występek określony w art. 231 § 1 może być popełniony tylko umyślnie. Wchodzi w grę zarówno zamiar bezpośredni, jak i zamiar ewentualny. Oznacza to, że sprawca musi mieć świadomość (w postaci pewności lub możliwości), że jego zachowanie narusza uprawnienia lub stanowi niewypełnienie obowiązków i że przez to działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Ta świadomość łączyć się może z chęcią działania na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, a nawet spowodowania takiej szkody, albo z

godzeniem się na działanie na szkodę lub spowodowania szkody. Funkcjonariusz publiczny musi obejmować swoim zamiarem zarówno przekroczenie uprawnień lub niewypełnienie obowiązków, jak i "działanie" na szkodę interesu publicznego lub prywatnego (postanowienie SN z 25 lutego 2003 r., WK 3/03, OSNKW 2003, nr 5-6, poz. 53).

Przekładając powyższe na okoliczności niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż zawiadomienie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Przeciwdziałania Elektroskażeniom „Prawo do życia” z siedzibą w Rzeszowie dotyczące popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. przez urzędnika Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego nie daje podstaw do wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie wobec stwierdzenia, że czyn ów nie zawiera znamion czynu zabronionego.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że kwestionowana przez zawiadamiających decyzja została wydana na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., który to przepis stanowi, że od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (...). Analiza przedmiotowej decyzji prowadzi do wniosku, że całkowicie niezasadny jest zarzut Stowarzyszenia, jakoby decyzja ta wydana została bez posiadania i przejrzenia jakiegokolwiek dokumentacji uwzględniającej stan faktyczny sprawy istniejący w dniu podejmowania rozstrzygnięcia. W treści decyzji wskazano, że wydana została ona po ponownym dokonaniu analizy akt sprawy i rozpatrzeniu wniosku Stowarzyszenia o ponowne rozpatrzenie sprawy. Tym samym nie sposób stwierdzić, aby przedmiotowa decyzja wydana została bez podstawy prawnej czy w sposób niewłaściwy – rozpoznanie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy opiera się ze swej istoty na ponownym zapoznaniu się z aktami zakończonej już sprawy – organ podejmujący decyzję dysponuje tymi materiałami, nie dokonując jednocześnie innych ustaleń. Wskazać jednocześnie należy, że samo niezadowolenie zawiadamiających z treści wydanej decyzji nie może stać się przyczyną wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego o czyn z art. 231 § 1 k.k. czy jakikolwiek inny penalizowany na gruncie prawa karnego. Decyzja nr DON.7200.363.2016.MM z dnia 10 listopada 2016 r. wprawdzie jest ostateczna, jednak na podstawie przepisów k.p.a. może zostać zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia zawiadamiającym i to właśnie z tej drogi winno skorzystać Stowarzyszenie.

Biorąc pod uwagę poczynione rozważenia faktyczne jak i prawne należało postanowić o odmowie wszczęcia śledztwa w niniejszej sprawie wobec zaistnienia ujemnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., warunkującej dopuszczalność wszczęcia i prowadzenia postępowania karnego w postaci braku znamion czynu zabronionego. Mając na uwadze powyższe, postanowiono jak w części dyspozytywnej.

PROKURATOR
 PROKURATURA
 Warszawa Siedziwisko w Warszawie
 Dariusz Karnelek

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1 kpk, art. 325a kpk oraz 465 § 2 kpk):

- pokrzywdzonemu,

- instytucji wymienionej w art. 305 § 4 kpk,

- osobie wymienionej w art. 305 § 4 kpk, jeżeli wskutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 kpk).

Jeżeli prokurator nadal nie znajdzie podstaw do wniesienia aktu oskarżenia wyda ponownie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa – dochodzenia*) lub o jego umorzeniu. Pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 kpk (tj. prawo do złożenia zażalenia, które zostało uwzględnione przez sąd) może w takim przypadku wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od daty doręczenia zawiadomienia o postanowieniu (art. 330 § 2 kpk, art. 55 § 1 kpk).

Akt oskarżenia powinien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 kpk.

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 kpk).

2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1 kpk, przysługuje prawo przejrzania akt sprawy (art. 306 § 1b kpk).

3. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a kpk).

4. Zażalenie na powyższe postanowienie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2 i art. 460 kpk).

Zarządzenie:

Stosownie do art. 100 § 4 k.p.k. w zw. z art. 106 k.p.k. i art. 305 § 4 k.p.k. doręczyć odpis postanowienia:

- instytucji społecznej zawiadamiającej o przestępstwie: **Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Przeciwdziałania Elektrokażeniom „Prawo do życia” z siedzibą w Rzeszowie.**

PROKURATOR
 PROKURATURA
 Warszawa Siedziwisko w Warszawie
 Dariusz Karnelek